

БУРГАСКИ ДЪРЖАВЕН УНИВЕРСИТЕТ

„ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“

ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВНИ ГРИЖИ

УТВЪРЖДАВАМ:

РЕКТОР:

/проф. д-р Сотир Сотиров/



КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

на специалност: “Здравен мениджмънт”

Област на висшето образование: 7.Здравеопазване и спорт

Професионално направление: 7.4.Обществено здраве

Образователно-квалификационна степен: Магистър – 2 семестъра

Форма на обучение: Редовна/Задочна

Бургас, 2026

ПРОФЕСИОНАЛНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО „ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ“

Настоящата квалификационна характеристика определя професионалното предназначение на специалиста с висше образование и с професионална квалификация Магистър по Здравен мениджмънт, както и квалификационните изисквания към неговата подготовка.

Квалификационната характеристика на магистъра по здравен мениджмънт, придобил магистърска степен във Факултет по обществено здраве и здравни грижи при Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“, както и учебният план, осигуряващ неговата подготовка, са съобразени със:

- Закон за висшето образование (*доп. ДВ. бр.23 от 19 Март 2024г., изм. и доп. ДВ. бр.25 от 22 Март 2024г., изм. ДВ. бр.27 от 29 Март 2024г., изм. и доп. ДВ. бр.39 от 1 Май 2024г., изм. ДВ. бр.81 от 24 Септември 2024г.*);
- Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационна степен "бакалавър", "магистър" и "специалист" (*ДВ, бр.76, 06.08.2002 г.; Приета с ПМС № 162 от 23.07.2002 г., Обн. ДВ. бр.76 от 6 Август 2002г., попр. ДВ. бр.85 от 5 Септември 2002г., изм. ДВ. бр.79 от 5 Септември 2003г.*);
- Национална квалификационна рамка на Република България (*Решение № 96 на Министерския съвет от 02.02.2012 г.*);
- Правилник за устройството и дейността на Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“;
- Правилник за учебната дейност на Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“;
- Методика за формиране и разпределение на кредити по дисциплини в Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“.

I. Професионално предназначение на програмата за обучение

В образователната програма могат да кандидатстват студенти от професионално направление, 7.4. Обществено здраве, завършили ОКС “Бакалавър”.

Главната цел на обучението в професионално направление 7.4. Обществено здраве, образователно-квалификационна степен „Магистър“ по магистърска програма “Здравен мениджмънт”, е придобиване на задълбочена фундаментална, широко профилираща и професионална подготовка; общи и специализиращи знания; мениджърска подготовка с висока управленска култура и практически умения в съвременните практики в сферата на мениджмънта в здравеопазването.

Поставената **цел** е в пълно съответствие с **мисията** на Университета за подготовка на специалисти с висше образование и отговаря на **функцията** на ФОЗЗГ за подготовка на квалифицирани специалисти в областта на здравния мениджмънт.

За реализацията на поставената цел е необходимо успешното решаване на следните основни **задачи**:

- Усвояване на знания и умения в специализираните дисциплини в учебния план на магистърската програма;

- Надграждане на придобитите в сферата на висшето образование в ОКС „Бакалавър“ и/или ОКС „Магистър“ знания;
- Знания за съвременната практика и динамично променящата се бизнес среда в сферата на здравния мениджмънт;
- Практически умения в областта на здравния мениджмънт.

Обучението в ОКС „Магистър“ по магистърска програма “Здравен мениджмънт” е организирано в лекционни курсове, семинарни упражнения и практически занятия. Предвидени са задължителни, избираеми и факултативни дисциплини, като последните дават възможност за придобиване на знания и умения от области извън сферата на здравния туризъм в съответствие с интересите на студентите.

Целите на обучението в магистърската програма се постигат с прилагането на актуални методи, форми и средства.

Методи на обучение:

- лекция;
- консултация;
- работа с научна литература – специализирана литература, електронни ресурси;
- работа по проект и изследователска задача;
- участие в студентски научни сесии.

Форми на обучение:

- работа в малка група;
- самостоятелна работа;
- семинар;
- практикум.

Средства на обучение (образователни ресурси): литературни източници, електронни източници, мултимедийни ресурси, съвременни технологични средства.

Съдържанието на използваните в учебния процес пособия и материали системно се актуализира и допълва в контекста на актуалните проблеми на здравния туризъм, динамично променящата се среда и предизвикателствата на дигиталната трансформация в секторите „Здравеопазване“ и „Икономика, финанси, управление“ и изграждането на професионални компетентности за конкурентен мениджмънт.

Оценяването на знанията на студентите се осъществява съобразно изискванията на учебния план и включва текущ и заключителен контрол. Оценяването е по шестобалната система с присъждане на кредити. Кредити се присъждат след успешно издържан изпит (над Среден 3,00).

Текущият контрол включва следните методи:

- тест;
- изследване и защита на научноизследователска теза (курсов проект);
- беседа;
- рефериране на научни текстове и др.

Заключителният контрол представлява полагане на изпит или текуща оценка.

Формата на дипломиране за специалността е изработване и защита на дипломна работа съгласно ежегодния график за учебния процес, приет от Академичния съвет на Университета. Изпитът се провежда от избрана от Факултетния съвет изпитна комисия, назначена със заповед на Ректора.

II. Квалификационен стандарт-компетенции на завършилите специалност „Здравен мениджмънт“ в ОКС „Магистър“ студенти

Здравният линеен и функционален ръководител/мениджър от специалност “Здравен мениджмънт”, с професионална квалификация магистър по Здравен мениджмънт трябва да притежава следните конкретни знания, умения и компетентности, според Националната квалификационна рамка на Република България, придобити в процеса на обучението:

1. Знания:

1.1. Притежава широк спектър от теоретични и практически знания в областта на Общественото здраве и управлението на здравни, здравно-осигурителни и социални организации, лечебни заведения, фондове и каси, придобитите в предходния етап на обучение в професионално направление 7.4. Обществено здраве, ОКС „Бакалавър“;

1.2. Познава, разбира и изразява теории, концепции, принципи и закономерности в Общественото здраве и управлението на здравни, здравно-осигурителни и социални организации, лечебни заведения, фондове и каси;

1.3. Владее високоспециализирани практически и теоретични знания в Общественото здраве и управлението на здравни, здравно-осигурителни и социални организации, лечебни заведения, фондове и каси, които формират основата за оригиналност в разработването и прилагането на нови идеи и решения;

1.4. Демонстрира критично осъзнаване на знанията в областта на Общественото здраве и управлението на здравни, здравно-осигурителни и социални организации, лечебни заведения, фондове и каси и връзките между различните изучавани области.

2. Умения:

2.1. Владее богат набор от практически и познавателни умения и подходи, необходими за разбирането на абстрактни проблеми в областта на Общественото здраве и управлението на здравни, здравно-осигурителни и социални организации, лечебни заведения, фондове и каси с цел тяхното решаване;

2.2. Прави диагностика на проблемите и ги решава, като се основава на съвременни изследвания чрез интегриране на знания от нови или интердисциплинарни области;

2.3. Проявява способности за генериране на нови знания и процедури, свързани с провеждането на научни изследвания и иновации;

2.4. Формулира адекватна преценка в ситуации, характеризиращи се с непълна или ограничена информация и непредсказуемост;

2.5. Развива нови и разнообразни умения в отговор на новопоявили се знания и практики областта на Общественото здраве и управлението на здравни, здравно-осигурителни и социални организации, лечебни заведения, фондове и каси;

2.6. Демонстрира свободно прилагане на иновативни методи и инструменти, отличаващи се с иновативност при решаването на сложни задачи и непредвидими проблеми в специализираната сфера на работа на здравния мениджър;

2.7. Намира и поддържа аргументи при решаване на проблеми с интердисциплинарен характер;

2.8. Проявява инициативност в работата и учението в сложна и непредвидима среда, изискваща решаване на проблеми с множество взаимодействащи се фактори.

3. Компетенции:

3.1. Самостоятелност и отговорност:

3.1.1. Умение да изгражда административноорганизационни структури и самостоятелно да управлява екипи за решаването на сложни проблеми в непредсказуема среда, с множество взаимодействащи се фактори и алтернативни възможности;

3.1.2. Демонстрира самообладание в оперативно взаимодействие при управлението на промяната в сложна заобикаляща среда;

3.1.3. Проявява творчество и новаторство при управлението на здравни/социални проекти;

3.1.4. Инициира процеси и организира дейности, изискващи висока степен на съгласуваност;

3.1.5. Формулира политики и демонстрира лидерски качества за реализацията им.

3.2. Компетентност за учене:

3.2.1. Системно и задълбочено оценява познанията си и идентифицира потребности от нови знания;

3.2.2. Демонстрира висока степен на самостоятелност и лесно се ориентира в сложно учебно съдържание, прилагайки собствени подходи и методи към овладяването им;

3.2.3. Използва разнообразни методи и техники за усвояване на комплексно учебно съдържание;

3.2.4. Владее богат понятиен апарат и проявява способности за концептуално и абстрактно мислене.

3.3. Комуникативни и социални компетенции:

3.3.1. Умее да представя ясно и достъпни собствени схващания, формулировки и възможни решения пред специализирана и неспециализирана аудитория, използвайки богат набор от техники и подходи;

3.3.2. Разработва и излага аргументирани схващания относно здравни и социални процеси и практики, и обосновава предложения за тяхното усъвършенстване или промяна;

3.3.3. Пълноценно общува на някои от най-разпространените европейски езици;

3.4. Професионални компетентности:

3.4.1. Събира и обработва и интерпретира специализирана информация в областта на Общественото здраве и управлението на здравни, здравно-осигурителни и социални организации, лечебни заведения, фондове и каси, необходима за целите на решаване на проблемите;

3.4.2. Демонстрира способности за адекватно поведение и взаимодействие в професионалната и специализирана среда в областта на Общественото здраве и управлението на здравни, здравно-осигурителни и социални организации, лечебни заведения, фондове и каси, често в отсъствие на пълни данни, както и да представя идеи и заключенията си ясно и ефективно пред специалисти и неспециалисти;

3.4.3. Способен е да решава проблеми чрез интегриране на комплексни източници на знание, в условията на недостатъчна налична информация, в нова непозната среда;

3.4.4. Умее да инициира промени и да управлява процесите на развитие в областта на Общественото здраве и управлението на здравни, здравно-осигурителни и социални организации, лечебни заведения, фондове и каси;

3.4.5. Умее да формира и ръководи екипи като ефективен и уважаван лидер.

III. Области на професионална реализация на завършили обучението по програмата за обучение

Завършилият магистър от специалност “Здравен Мениджмънт” в професионално направление 7.4.Обществено здраве с професионална квалификация Магистър по Здравен мениджмънт трябва да притежава следните конкретни управленски умения в областта на здравната и здравно-осигурителна сфери:

1. Анализ и оценка на околната среда на здравните заведения и социални организации, регионалните и национални органи на управление на здравеопазването и здравно-осигурителната система с цел вземане на управленски решения за:

- хармонизиране и адаптиране към изменящите се външни условия/политически; икономически; демографски; културни и др.;
- приспособяване и хармонизирано включване в интернационална, национална и регионална здравна мрежа и здравно-осигурителна система;
- хармонизирано взаимодействие със съсловните органи и организации от системата на здравеопазването и здравно-осигурителната система;
- обществено-отговорно взаимодействие с държавните органи и институции за провеждане на националната здравна стратегия “Здраве за всички”;
- адекватно на новите условия партньорство и взаимодействие със здравно-осигурителните фондове и каси /обществени и частни/;
- хармонизирано взаимодействие с интернационалните здравни организации и активно участие в международната интеграция в здравната сфера.

2. Разработване, вземане и реализиране на управленски решения в различните нива на управление на здравните заведения, здравни организации, органи и здравно-осигурителни каси:

- правилно дефиниране на проблемите;
- поставяне на целите;
- разработване на алтернативни варианти, оценка и стратегически избор;
- изграждане, усъвършенстване и развитие на структури на здравните организации и системи на здравеопазването и здравното осигуряване и каси от различни нива на управление;
- подбор, разпределение и развитие на персонала.

3. Организиране на изпълнението на организационните цели и решения:

- изграждане и развитие на адекватни на външните условия, производствени и управленчески структури за реализиране на поставените цели;
- разработване и поддържане на оптимални пропорции и съотношения на структурните елементи и организационни отношения;
- здравните грижи.

4. Производството на амбулаторна и болнична медицинска помощ и оперативно управление на здравни каси и фондове:

- оперативна организация и управление на медицинската помощ;
- разпределение на материални, финансови и кадрови ресурси;
- задоволяване на потребностите на пазара от здравни грижи при минимални производствени разходи;
- оптимално използване на капацитетните възможности на здравната организация.

5. Управление на персонала:

- създаване на условия и предпоставки за разгръщане на творческия потенциал на сътрудниците;

- планиране, подбор, разпределение и обучение съгласно възприетата маркетингова стратегия за кадрови потенциал;

- грижа за интересите на персонала като неразделна част от корпоративните интереси.

6. Изграждане, използване и развитие на технологичния потенциал на здравната организация и здравната каса :

- изграждане, поддържане и използване на оптимална технологична структура и know - how;

- изграждане и поддържане на компютърни, управленчески и информационни системи /болнични информационни системи/.

7. Управление на финансите:

- реално определяне на потребността от капитал;

- постигане на финансово-стопанско равновесие;

- поддържане и управление на ликвидността (платежеспособността);

- бюджетиране като финансов инструмент;

- стратегически и оперативен финансов мениджмънт и инвестиционна политика.

III. Области на професионална реализация на завършили обучението по програмата за обучение

Специалистите с професионална квалификация Магистър по Здравен мениджмънт от специалност "Здравен мениджмънт" в ПН 7.4.Обществено здраве се реализират като:

- Здравни и социални мениджъри, функционални ръководители и специалисти по управление на лечебни заведения, здравно осигурителни фондове, каси и организации от здравната и социална сфера от ниско, средно и високо равнище;

- Консултанти и експерти по управление на здравни, здравно-осигурителни и социални заведения, здравни организации и органи на здравеопазването и социалната сфера на регионално и национално равнище;

- Здравни и социални функционални ръководители от средно и висше равнище на управление на здравно-осигурителни фондове и каси;

- Ръководители, търговски представители и дистрибутори на медицински продукти, медицинска техника и технологии.

Според „Националната класификация на професиите и длъжностите” и нейната структура от 2011г., завършилите специалност „Здравен мениджмънт”, ОКС „магистър”, ще могат да се реализират по шифър на професиите, като кодовете на някои от по-комерсиалните професии са представени в табл. № 1.

Таблица №1 Шифър на професиите, според националния класификатор за магистри от специалност „Здравен мениджмънт”

Код		Наименование (професии)
1120	6054	Социален предприемач
1213	7032	Началник отдел администрация
1212	6007	Ръководител здравословни и безопасни условия на труд
1342	5006	Управител, лечебно заведение за извънболнична помощ
1342	6008	Ръководител, лаборатория
1342	7002	Директор, здравно заведение
1342	7003	Директор/Управител/Ръководител, лечебно заведение

1342	7007	Ръководител/Управител, здравно заведение
1431	6027	Управител, спа център
1431	6028	Управител, уелнес център
1431	6029	Управител, таласо център

Възможности за допълнителна квалификация:

Придобилите ОКС „Магистър“ по магистърска програма “Здравен мениджмънт” могат:

- Да продължат образованието си в ОКС „Магистър“ в друга сфера и професионално направление, различни от ПН 7.4. „Обществено здраве“;
- Да продължат образованието си в образователната и научна степен „Доктор“;
- Да участват в различни форми на обучение и развитие на компетентности през целия живот.

Актуализацията на квалификационната характеристика е:

Приета на заседание на катедра „Организация и управление на здравеопазването“ с Протокол 102/08.05.2026г.

Приета на УМС на ФОЗЗГ с Протокол 26/20.05.2026г.

Приета от ФС на ФОЗЗГ с Протокол 45/20.05.2026г.

Приета от АС на АС на БДУ „Проф. д-р Ас. Златаров“ с Протокол 62/18.06.2026г.